

ima vsak udeleženec vplačati znesek 4000 K, ki je neobhodno potreben za kritje stroškov.

Politične vesti.

Ustavni odsek v Beogradu marljivo dela. Vse večje stranke so po svojih zastopnikih povedale, kako žele, da bi se uredila naša država. Predložile so odseku tudi svoje izdelane načrte razen komunistov, ki so mnenja, da more le revolucija privedi do prave ustave. Za razpravo je sprejet vladni načrt.

Pokrajinske vlade. Primerno centralni vladi v Beogradu se preurejajo tudi pokrajinske vlade. Dobili smo novega predsednika za Bosno in Slovenijo. V Sloveniji je postal to dr. Baltič, ki je doslej deloval v notranjem ministristvu.

Dr. Beneš v Parizu. Češki zunanji minister se je napotil iz Italije v Pariz, da razpravlja tam o vprašanjih, ki se tičejo njegove države, pa tudi vobče male antante. So torej to stvari, ki so važne ne samo za Čehe, nego tudi za nas Jugoslovane.

Razno.

Tako je prav! Na Dunaju so se pojavili v zadnjem času številni židje, zlasti iz Zagreba, ki pri svojih kupčijah trosijo najrazličnejše vesti o razsulu naše države. Ko je te dni pripovedoval neki tak človek slične bajke radovednemu uradništvu v neki banki, stopi k njemu neki gospod, ter mu priloži gorke klofute. Žid je zahteval, da oni gospod pove, kdo je. Ta je hotel to storiti z drugo klofuto, a židovski junak jo je hitro popihal. Vsakega takega obrekovalca naj bi zadela enaka kazen!

Veliko vagonsko tovarno nameravajo ustanoviti v taborišču Strnišče pri Ptujju, če bodo pogajanja s komisijo za stvarno demobilizacijo ugodno uspela. Zbran je že domači kapital.

Cene kožam padajo. Na mednarodnem trgu opazamo stalno padanje cen za kože. Cene mnogim vrstam kož so padle že pod cenami iz leta 1914.

Cene za olje. Letos si obetajo v Dalmaciji, da bodo pridelali veliko množino olja. Računa se, da se bo letos najmanj 100 vagonov olja izvažalo iz Dalmacije. Cena olju bo znašala 40-44 K za kg.

Bankovci, državne izdaja po 20 dinarjev, oziroma 80 kron. Na podstavi sklepa glavnega odbora Narodne banke se vzamejo iz prometa bankovci državne izdaje po 20 dinarjev, oz. 80 kron. Za te bankovce se dobiva pri zamenjavi popolna vrednost v drugih bankovcih. Zamenjali se bodo do vštetelega 28. februarja t. l. pri Narodni banki v Beogradu in pri vseh njenih podružnicah, od dne 1. marca do vštetelega dne 30. aprila t. l. pa samo v Narodni banki v Beogradu. Po 30. aprilu izgube ti bankovci vsako vrednost ter se ne bodo več zamenjali. Falzifikati, ki bi se našli pri pregledovanju, se bodo pridržali brez zamenjave, ter se bo z njimi postopalo tako, kakor bo najprimerneje. (Uradni list št. 12.)

„Delavski dom“ v Trstu v razvalinah. V noči od torka na sredo (8. 9. februarja) so italijanski fašisti (organizacija lumpov, barab, tatov in pretepačev, nacijski šovinisti) napadli „Delavski dom“ v Trsta, vdrli v poslopje, polili vse s petrolejem in bencinom in ga zažgali. Pogorel je popolnoma. Uničena je tudi tiskarna. Pomagala je fašistom italijanska policija. — Proklamirana je splošna delavska stavka.

Proga Ljutomer-Maribor še ne bo otvorena nekaj časa, ker so se pojavile v ministristvu nepričakovane zapreke, ki bodo pa najbrže v kratkem času odstranjene.

Sv. Lenart v Slov. goricah. Za vodja okrajnega sodišča pri Sv. Lenartu je bil imenovan g. dr. Ožbalt Ilaunik. Zavednemu koroškemu rojaku iskreno čestitamo!

Železniška nesreča. V noči od 5. na 6. t. m. se je dogodila v bližini postaja Felixdorf (proga Wiener-Neustadt-Wien) velika že-

lezniška nesreča. Listi poročajo, da je zahtevala nesreča 16 mrtvih, 40 težkoraženih in večje število lahkoraženih. Nesrečo je povzročila nepazljivost vlakovodje tovarnega vlaka, ki je peljal predaleč v postajo in prišel vsled tega na tir, po katerem je pridrvel brzovlak. Škoda je ogromna.

Občinske volitve v Beogradu se vrše 6. marca na podlagi imenikov od lanskega leta.

Tovarna lokomotiv ogrskih državnih železnic izdelala mesečno pet novih lokomotiv za ogrske železnice in popravi 10 jugoslovanskih. Zadnji čas je, da dobimo lastno tovarno za izdelovanje lokomotiv in vagonov.

Dolg naše države Narodni banki. Iz bilance Narodne banke od 31. decembra 1920 je razvidno, da naša država dolguje Narodni banki 3283 milijonov dinarjev. V prometu se nahaja za 3344 milijonov dinarjev novčanic. Za kritje novčanic je država založila državnih domen v znesku 2138 milijonov dinarjev.

Pastirja raztrgal je volk v Lečeviču v dalmatinskem Zagorju. Volk je napadel čedo ovac, pastir pa ga je podil s palico, nakar ga je zagrabil volk in raztrgal na kose!

Nezakonski sin Franca Ferdinanda. Pred dunajskim sodiščem se je vršila te dni razprava, katere predmet je bila tožba nezakonskega sina bivšega avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda proti njegovim otrokom Zofiji, Maksu in Ernestu Hobenberg. Nezakonski sin zahteva izplačilo dveh milijonov iz zapuščine umorjenega očeta ter izjavlja, da je Fran Ferdinand leta 1889. ustavil v Pragi njegovo mater ter jo pregovoril, da je šla z njim. Njegova mati je bila takrat stara komaj 16 let in je bila iz ugledne meščanske rodbine. Dosedaj je prejela njegova mati vsega skupaj 5000 goldinarjev zase in 41.000 kron za dete. Ko je tožitelj leta 1918. demobiliziral in ostal brez obleke, je dobil 50.000 kron, obenem pa je meral podpisati izjavo, da se odreka vsem nadaljnjim zahtevam. Tožitelj pravi, da ima kot prestolonaslednikov sin pravico do očetove zapuščine. V sodnih aktih so tudi pisma, ki jih je pisal tožitelj bivšemu cesarju Karlu, katerega je prosil, naj mu glavar habsburške družine pomaga do njegove pravice!

Št. Lenart v Sl. Gor. V Zgor. Voličini so si posestnica Antonija Malek in zakonska Lovše že dolgo časa v laseh in v tožbah. Dne 3. t. m. je prišlo zopet do prepira med Antonijo Malek in Vincem Lovše. V razburjenosti in pijanosti je Lovše pograbil puško in ustrelil Malekovo, ki je takoj mrtva obležala.

Osem sladkornih tovarn imamo doslej v Jugoslaviji: 2 v Srbiji, 1 v Banatu, 1 v Baranji, 2 v Bački, 1 v Bosni in 1 v Slavoniji. Največja in najmodernejša je ona v Crvenki v Bački, ki lahko izdelala letno 1500 vagonov sladkorja.

Mariborski porotniki. Za I. porotno zasedanje, ki se začne v Mariboru dne 7. marca so bili dne 7. februarja izzrebani ti-le glavni porotniki: Lešnik Anton, posestnik, Hotinja vas; Šegula Konrad, inženjer v Ptujju; Čeh Jurij, posestnik, Podvinci; Ozebek Franc, trgovec, Makole; Rečnik Ludovik, posestnik, Hoče; Jurij Pajtler, posestnik, Kumen; Mulle Alojzij, mesar, Ruše; Korpar Andr., posestnik, Oslušovci; Urh Jožef, vinski trgovec, Ormož; Brenčič Alojzij, trgovec, Ptuj; Fras Franc, posestnik, Dobrenje; Ferline Jožef, posestnik v Partinju; Medved Matija, posestnik, Sv. Lovrenc na Dr. polju; Peklar D., posestnik, Sv. Jakob v Slov. gor.; Jurjašovič Matjaž mlajši, trgovec v Središču; Farkaš Jožef, posestnik v Iljaševcih; Drevenšek Ivan, posestnik, Pobrežje pri Mariboru; Prejac Konrad, posestnik, Podgorci; Škrlec Franc, posestnik, Vičanci, Raušl Ivan, posestnik, Obriž; Babič Martin, posestnik, Pušenci; Tombah Davorin, trgovec, Sv. Vid; Bratina Alojzij, studenčni mojster, Sv. Križ, Thaler Ignacij, župan, Gornji Duplek; Mikl F., posestnik, trgovec in gostilničar, Gajovci; Kröpl Lovro, posestnik, Starše; Antolič Franc, posestnik, Žerovinči; Marolt Lovro, posestnik, Studenci; Serne Miha, trgovec,

Ruše; Vraz Avgust, posestnik, Cerovec; Meznarič Janez, posestnik, Bukovci; Tement Ivan, posestnik, Rošnja; Marko J., posestnik, Plintovec; Bezjak Franc, posestnik, Moškanjci; Muršič Ivan, usnjar, Makole. — Nadomestni porotniki: Berdajs Vilko, trgovec, Čutič K., puškar, Kaučič Josip, trgovec, Kodrič Štefan, trgovec; Črnko Karel, klepar, Birgmaier Anton, trgovec; Bureš Fr., urar; Ornik Martin, krojaški mojster; Potočnik Ivan, čevljarski mojster, vsi v Mariboru.

Vojno posojilo. V Sloveniji je bilo podpisano avstrijskega vojnega posojila v nominalni vrednosti 529 milijonov K. Pričakovalo se je le 400 mil.

Zvišanje telefonskih pristojbin v Avstriji. S 1. februarjem se zopet povišajo v Avstriji telefonske pristojbine z Jugoslavijo. Navaden telefonski pogovor bo veljal 204 avstrijske krone.

Pijan sin zabodel očeta. V vasi Pudob pri Starem trgu na Kranjskem je v pijanosti in v prepiru zabodel Franc Baraga svojega lastnega očeta posestnika Janeza Baraga, ki je v groznih botečinah izdihnil. Izprijenega sina so pa orožniki gurali v zapor. Grozovite posledice alkohola!

Rimske Toplice so v slovenskih rokah. Rimske Toplice, ki so bile do sedaj v nemških rokah, so prešle pred kratkim v našo last.

Šole v Sloveniji. V šolskem letu 1920/21 obiskuje v Sloveniji otroške vrtce 659 otrok; osnovne šole 83.657 dečkov in 84.865 deklic (skupaj 168.522); meščanske šole 1112 dečkov in 2614 deklic (skupaj 3726); srednje šole 5380 dijakov in dijakinj; obrtne šole 546 dijakov; radarsko šolo v Celju 84 učencev; učiteljska 856 gojencev in gojenk; trgovske šole 832 dijakov in dijakinj. Vse šolske mladine je torej 180.605.

Izplačanje 20% odbitka za vsoto pod 1000 K. Finančni minister je v zmislu člena 25. finančnega zakona izdal generalni direkciji državnih dolgov nalog, naj pripravi vse potrebno, da bi se moglo čimprej izplačati začasne priznanice izpod 1000 kron od onih 20%, ki so bili zadržani povodom žigosanja bankovcev. Pričetek izplačevanja in kraji se bodo naknadno objavili.

Davčni uradi morajo zamenjati 20-dinarske bankovce. Ministrstvo financ je odredilo, kakor poročajo iz Beograda, da morajo poleg podružnic „Narodne banke“ tudi davčni uradi zamenjavati 20-dinarske bankovce.

Književnost.

Novi letnik „Ljubljanskega Zvona.“ Z letom 1921 stopi Ljubljanski Zvon v peto desetletje. Naši današnji generaciji je v svojih starih letnikih arhiv kulture in duševnih stremeljenj, v novem hoče biti nje glasnik. Tako bo nadaljeval sijajno tradicijo svojih prednikov, svest si novih nalog in novega, razširjenega delokroga, ki ga čaka v osvobojeni domovini. Z gradivom — in zanimivim! — je bogato založen. V leposlovju se oglasita mimo mlajših dr. Ivan Tavčar in dr. Ivo Šorli. V poučnem delu bo dr. Ivan Prijatelj vse leto priobčeval „Duševne profile naših preporoditeljev“, Milan Jarc je napisal daljšo študijo o „moderni srbo-hrvaški liriki.“ Da je „Zvon“ bogato založen s pesmimi naših najboljših poetov, tega ni treba poudarjati še posebe. Poročila o naši drami bo pisal Fr. Albrecht, o naši operi in godbi Anton Lajovic. V „književnih poročilih“ bo ZVON kakor doslej posvečal pozornost slovenski in srbohrvaški literaturi — mogoče v preglednih referatih — v „Kroniki“ pa bo deloma referiral, deloma glosiral važnejša aktualna prasanja naše kulture. Celoletna naročnina Ljubljanskega Zvona znaša 180 K, polletna 90 K, četrtletna 45 K. Posamezna številka velja 18 K. Neprenehoma rastoči stroški pri izdajanju lista so založništvo prisilili, da je zvišalo naročnino, za marsikoga mogoče preobčutno. Vkljub temu upamo, da bodo ostali vsi stari naročniki zvesti in da se bo njihov krog celo razširil. Krizo, ki jo preživlja naša